

Statut Rady vlády České republiky pro lidská práva

Článek 1 Úvodní ustanovení

- (1) Rada vlády České republiky pro lidská práva (dále jen „Rada“) je stálým poradním orgánem vlády v oblasti ochrany lidských práv a základních svobod.
- (2) Rada byla zřízena usnesením vlády ze dne 9. prosince 1998 č. 809.

Článek 2 Působnost Rady

- (1) Rada ve své činnosti sleduje dodržování Ústavy České republiky, Listiny základních práv a svobod, mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána, a dalších právních norem upravujících ochranu a dodržování lidských práv a základních svobod a působí ke zvýšení obecného povědomí o lidských právech a způsobech jejich prosazování.
- (2) Rada zejména
 - a) sleduje vnitrostátní plnění mezinárodních závazků České republiky v oblasti ochrany lidských práv a základních svobod, zejména závazků plynoucích z:
 1. Mezinárodního paktu o občanských a politických právech,
 2. Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech,
 3. Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod,
 4. Úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace,
 5. Úmluvy o právech dítěte,
 6. Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání,
 - b) zpracovává pro vládu návrhy týkající se politik v jednotlivých oblastech ochrany lidských práv, návrhy dílčích opatření a podněty ke zlepšení stavu dodržování lidských práv, a to z vlastní iniciativy nebo v rámci úkolů uložených vládou Radě, jejímu předsedovi či předsedkyni (dále jen „předseda“) nebo zmocněnci či zmocněnkyni (dále jen „zmocněnec“) vlády pro lidská práva,
 - c) zaujímá stanoviska k návrhům vládních, resortních a dalších opatření, která se týkají ochrany a dodržování lidských práv,
 - d) spolupracuje s nevládními neziskovými organizacemi zaměřenými na oblast lidských práv a s orgány územní samosprávy.
- (3) Rada se ve spolupráci s ústředními orgány státní správy a nevládními neziskovými organizacemi podílí prostřednictvím předsedy Rady na plnění závazků vlády spočívajících v podávání zpráv o plnění jednotlivých mezinárodních smluv.
- (4) Návrhy Rady podle tohoto článku předkládá Rada prostřednictvím předsedy Rady k projednání vládě nebo příslušným členům či členkám (dále jen „člen“) vlády a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy.
- (5) Členové Rady, její odborné výbory (dále jen „Výbory“) a pracovní skupiny Rady (dále jen „pracovní skupiny“) a jejich členové mohou v mezích působnosti Rady vyžadovat informace a stanoviska od ústředních orgánů státní správy včetně těch, které nemají zastoupení v Radě, od ostatních orgánů státní správy a od organizací a institucí podřízených orgánům státní správy. Tím nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů¹⁾.

Článek 3 Složení Rady

¹⁾ Například zákon č. 101/2000 Sb., ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 412/2005 Sb. o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.

- (1) Rada má 25 členů a členek (dále jen „člen“), kterými jsou předseda, výkonný místopředseda či místopředsedkyně (dále jen „místopředseda“) a další členové zastupující ústřední orgány státní správy a občanskou a odbornou veřejnost a akademickou obec. Počet členů Rady z řad představitelů či představitelky (dále jen „představitel“) ústředních orgánů státní správy je roven počtu členů Rady z řad představitelů občanské a odborné veřejnosti a akademické obce; předseda Rady se do těchto počtů nezahrnuje. Členové Rady, s výjimkou předsedy Rady a výkonného místopředsedy, mají své stálé zástupce či zástupkyně (dále jen „stálý zástupce“).
- (2) Předsedou Rady je člen vlády, v jehož působnosti jsou lidská práva a rovné příležitosti. V případě, že nebude žádný člen vlády pověřen touto agendou, je předsedou Rady předseda vlády. Výkonným místopředsedou Rady je zmocněnec vlády pro lidská práva nebo náměstek či náměstkyně (dále jen „náměstek“) pro řízení sekce, v jejíž působnosti jsou lidská práva a rovné příležitosti.
- (3) Členy Rady jsou:
 - a) představitelé ústředních orgánů státní správy, a to konkrétně: náměstci ministrů či ministryň (dále jen „ministr“) zahraničních věcí, spravedlnosti, vnitra, práce a sociálních věcí, školství, mládeže a tělovýchovy, kultury, zdravotnictví, pro místní rozvoj, hlavní inspektor či inspektorka (dále jen „inspektor“) ochrany lidských práv Ministerstva obrany, předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů a veřejný ochránce či ochránkyně práv (dále jen „veřejný ochránce práv“).
 - b) představitelé občanské a odborné veřejnosti a akademické obce zabývající se problematikou ochrany a dodržování lidských práv a základních svobod a působící ke zvýšení obecného povědomí o lidských právech a způsobech jejich prosazování.
- (4) Členy Rady z řad představitelů ústředních orgánů státní správy a jejich stálé zástupce jmenuje a odvolává na návrh příslušného ministra či vedoucího jiného ústředního orgánu státní správy předseda Rady, pokud jejich členství není automaticky spojeno s výkonem jejich funkce. Členy Rady z řad občanské a odborné veřejnosti a akademické obce a jejich stálé zástupce jmenuje a po projednání v Radě odvolává na návrh předsedy Rady vláda.
- (5) Funkční období členů Rady z řad představitelů občanské a odborné veřejnosti a akademické obce je čtyřleté. Funkční období členů Rady z řad představitelů ústředních orgánů státní správy trvá po dobu výkonu jejich funkce, pokud není skončeno dříve podle článku 3 odstavce 7 tohoto statutu. Členové Rady i jejich stálí zástupci po skončení funkčního období vykonávají činnost do té doby, než jsou jmenováni členové noví.
- (6) Představitel občanské a odborné veřejnosti a akademické obce, stejně jako jeho stálý zástupce, může být členem Rady nejvýše dvě po sobě jdoucí funkční období.
- (7) Členství v Radě končí:
 - a) v případě náměstků členů vlády, hlavního inspektora ochrany lidských práv Ministerstva obrany, veřejného ochránce práv a předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů a jejich stálých zástupců ukončením výkonu funkce, resp. ukončením pracovního/služebního poměru,
 - b) v případě představitelů občanské a odborné veřejnosti a akademické obce a jejich stálých zástupců vzdáním se členství před koncem funkčního období,
 - c) v případě stálého zástupce představitele občanské a odborné veřejnosti a akademické obce skončením mandátu člena Rady, jehož je stálým zástupcem,
 - d) uplynutím funkčního období člena Rady,
 - e) úmrtím člena Rady,
 - f) odvoláním z členství v Radě podle článku 3 odstavce 4 tohoto statutu.

Článek 4

Předseda a místopředsedové Rady

- (1) Předseda Rady odpovídá za činnost Rady vládě.

- (2) Předseda Rady svolává a řídí zasedání Rady. Zasedání Rady se konají podle potřeby, nejméně však čtyřikrát v průběhu kalendářního roku. Na návrh jedné třetiny členů Rady svolá předseda Rady zasedání Rady tak, aby se uskutečnilo do tří týdnů od podání návrhu.
- (3) Předseda Rady dále zejména:
 - a) řídí činnost Rady,
 - b) předkládá členům Rady k projednání a ke schválení návrhy materiálů Rady a podepisuje stanoviska, doporučení a další materiály Rady,
 - c) rozhoduje o tom, zda na zasedání Rady budou pozváni hosté či hostky (dále jen „host“),
 - d) koordinuje činnost Rady, Výborů a pracovních skupin,
 - e) jmenuje a odvolává členy Výborů a pracovních skupin a jejich předsedy,
 - f) koordinuje vyhodnocování úrovně dodržování lidských práv v České republice a jménem Rady předkládá vládě zprávy o stavu lidských práv a návrhy na zlepšení jejich ochrany,
 - g) průběžně předkládá vládě informace, návrhy a stanoviska týkající se dodržování závazků plynoucích z mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána, nebo jichž se hodlá stát smluvní stranou, a spolupracuje s ministrem zahraničních věcí na přípravě zpráv předkládaných v rámci kontrolních mechanismů těchto smluv, pokud tento úkol nepřísluší jiným orgánům státní správy.
- (4) Po dobu nepřítomnosti předsedy Rady zastupuje předsedu Rady výkonný místopředseda Rady, který může vykonávat oprávnění předsedy Rady podle článku 4 odstavce 2 a odstavce 3 písmen a) až e).
- (5) Předseda Rady jmenuje a odvolává další místopředsedy Rady z členů Rady po projednání v Radě, pokud je to odůvodněno rozsahem činnosti Rady. Tyto místopředsedy může pověřit svým zastupováním v jednotlivých záležitostech v rozsahu uvedeném v předchozím odstavci.

Článek 5 Členové Rady

- (1) Členové Rady se účastní zasedání Rady osobně nebo prostřednictvím svého stálého zástupce.
- (2) Členové Rady předkládají Radě návrhy a podílejí se na jejím jednání. Členové Rady se mohou účastnit i jednání Výborů a pracovních skupin.
- (3) Stálý zástupce člena Rady se může zúčastnit zasedání Rady, není-li přítomen příslušný člen Rady. Stálý zástupce má v takovém případě všechna práva a povinnosti člena Rady a pro účely hlasování se považuje za člena Rady.
- (4) Pokud se člen Rady ani jeho stálý zástupce nemůže jednání účastnit, omluví se předem předsedovi Rady prostřednictvím sekretariátu Rady a zašle alespoň neformální písemné vyjádření k jednotlivým bodům programu.

Článek 6 Výbory Rady

- (1) Rada zřizuje a ruší podle potřeby stálé Výbory. Rada může zřídit maximálně devět výborů. Výbory mají svůj statut a jednací řád, který schvaluje Rada. Není-li některá otázka statutem upravena, použije se podpůrně nebo obdobně Statut Rady. Členy Výboru a předsedu Výboru jmenuje předseda Rady podle článku 4 odstavce 3 písmene e) tohoto statutu. Činnost Výboru zabezpečuje tajemník Výboru z řad pracovníků sekretariátu Rady.
- (2) Výbory zejména
 - a) zpracovávají pro Radu návrhy dílčích i systémových opatření a dávají Radě podněty ke zvýšení úrovně stavu a dodržování lidských práv v České republice,

- b) prostřednictvím svých tajemníků se podílejí na vypracovávání zpráv o stavu lidských práv v ČR a zpráv pro kontrolní mechanismy mezinárodních smluv o lidských právech.

Článek 7 Pracovní skupiny

- (1) Rada může podle potřeby zřizovat a rušit dočasné pracovní skupiny. Pracovní skupiny se zabývají dílčími otázkami z oblasti působnosti Rady a připravují k nim podklady pro zasedání Rady. Pracovní skupiny nemají vlastní statut.
- (2) Předsedu a členy pracovních skupin jmenuje a odvolává předseda Rady zpravidla na návrh členů Rady. Předsedou (vedoucím) pracovní skupiny může být jen člen Rady.

Článek 8 Externí spolupráce

- (1) Rada může požádat o spolupráci externí spolupracovníky a spolupracovnice z řad zaměstnanců státní správy a představitelů občanské a odborné veřejnosti a akademické obce (dále jen „experti“).
- (2) Experti se mohou na pozvání předsedy Rady účastnit jednání Rady nebo se mohou účastnit práce ve Výborech a pracovních skupinách.

Článek 9 Sekretariát Rady

- (1) Činnost Rady včetně činnosti Výborů i pracovních skupin zabezpečuje sekretariát Rady (dále jen „sekretariát“), který je organizační součástí Úřadu vlády. Sekretariát je odborným pracovištěm pro otázky ochrany lidských práv a základních svobod v rámci vlády ČR a spolupráci se zástupci občanské a odborné veřejnosti a akademické obce v těchto otázkách.
- (2) Sekretariát zajišťuje odborné plnění úkolů Rady, zejména
 - a) administrativně a organizačně zabezpečuje činnost Rady,
 - b) soustřeďuje podklady a informace potřebné pro činnost Rady a zpracovává odborné podklady pro jednání Rady na základě pokynů předsedy Rady,
 - c) aktualizuje informace o Radě a jejích členech zveřejněné na internetu,
 - d) sleduje funkční období členů Rady podle článku 3 odstavce 5 tohoto statutu.
- (3) Za plnění úkolů sekretariátu odpovídá a činnost sekretariátu řídí vedoucí sekretariátu. Vedoucí sekretariátu je tajemníkem Rady, účastní se zasedání Rady s hlasem poradním a řídí činnost sekretariátu v souladu s pokyny předsedy Rady.
- (4) Sekretariát pravidelně aktualizuje informace zveřejněné o Radě a výstupech z její činnosti na webové stránce Úřadu vlády <http://www.vlada.cz>. Informace musí obsahovat také výčet všech Výborů i pracovních skupin.

Článek 10 Náklady na činnost a odměny

- (1) Náklady na činnost Rady jsou hrazeny z rozpočtu Úřadu vlády. Jednání Rady, Výborů a pracovních skupin se konají v budovách tohoto úřadu.
- (2) Členové Rady, výborů, pracovních skupin a experti mají nárok na úhradu prokazatelných cestovních nákladů v souladu s platnými právními předpisy. Pracovní cesty schvaluje vedoucí sekretariátu Rady a vedoucí zaměstnanec (představený) oprávněný schvalovat cesty v souladu s předpisy Úřadu vlády.
- (3) Členové Rady nemají nárok na odměnu za výkon funkce. Odměna přísluší v souladu s platnými předpisy těm členům Rady, výborů, pracovních skupin a expertům, kteří nejsou zaměstnanci státní ani veřejné správy za práci, kterou pro Radu prokazatelně vykonávají na objednávku nebo na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr (dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti) v souladu s předpisy Úřadu vlády.

Článek 11

Jednací řád Rady

- (1) Jednací řád Rady upravuje způsob jednání Rady i jednání Výborů, pokud jejich jednací řád nestanoví jinak. Jednací řád Rady schvaluje Rada.
- (2) Pracovní skupiny jednají zpravidla neformálně a rozhodují konsensuálně. Pokud je třeba, řídí se přiměřeně jednacím řádem Rady, případně jednacím řádem Výboru, v jehož rámci působí.

Článek 12

Závěrečná ustanovení

- (1) Změny a doplňky tohoto statutu schvaluje vláda.
- (2) Rada ustavená podle předchozího statutu se považuje za Radu ustavenou podle tohoto Statutu.
- (3) Tento statut je přístupný veřejnosti v sídle Úřadu vlády a na jeho webové stránce <http://www.vlada.cz>, kde se zveřejňuje vždy úplné znění statutu.
- (4) Tento statut nabývá účinnosti dne 21. května 2014.